

ODPOWIEDZI NA PYTANIA ZADANE PRZEZ AKCJONARIUSZA NA ZWYCZAJNYM WALNYM ZGROMADZENIU BANKU 7 CZERWCA 2021 ROKU (PISOWNIA ORYGINALNA)

„1) Polityka finansowania sektora energii wysokoemisyjnej obejmuje branże wydobywania węgla kamiennego i brunatnego, produkcji maszyn dla górnictwa (i inne okołowęgłowe), wytwarzanie energii elektrycznej (z wyłączeniem odnawialnych źródeł energii) i działalności uzupełniającej związane z energetyką (przesył, dystrybucja, elektrociepłownie) i zakłada stopniową redukcję zaangażowania w branże wysokoemisyjne rozumianą jako spadek udziału wartości kredytów i dłużnych papierów wartościowych w sektorze energii wysokoemisyjnej w sumie bilansowej banku z 0,52% pod koniec 2019 roku oraz wykluczenie finansowania projektowego dla nowych elektrowni węglowych. Powyższa polityka ani jej aktualizacja dokonana w 2020 roku nie określa ani tempa ani daty całkowitego zakończenia przez PKO BP finansowania tego sektora. Czy zarząd PKO BP zakłada redukcję portfela kredytowego banku dla sektora węglowego do 2030 roku? Jakie tempo ograniczania kredytów dla sektora energii wysokoemisyjnej zakładał zarząd PKO BP w 2019 w momencie publikacji polityki do 2025 roku oraz czy planowane tempo redukcji kredytowania uległo zmianie w związku z aktualizacją owej polityki w 2020 roku?”

Redukcja portfela związanego z sektorem energii wysokoemisyjnej uzależniona jest od podpisanych zobowiązań kontraktowych, które definiują harmonogramy spłaty ekspozycji kredytowych. Istotą działań banku jest nie tylko prosta redukcja, ale również zmiana przeznaczenia środków kredytowych na cele „zielone”, a przez to aktywne wpływanie na przyspieszenie transformacji energetycznej podmiotów działających w branżach wysokoemisyjnych. Polityka wyraźnie wskazuje, że w przypadku sektora wydobywczego węgla kamiennego i brunatnego obowiązuje zasada braku nowych zaangażowań.

„2) Polityka finansowania sektora energii wysokoemisyjnej nie określa czy zarząd PKO BP przewiduje także redukcję bezwzględnych wartości finansowania tego sektora z roku na rok. Proszę zarząd PKO BP o określenia planów bezwzględnej redukcji kredytowania sektora energii wysokoemisyjnej w latach 2020-2025? W jaki sposób zmienił się bezwzględny poziom finansowania sektora węglowego między 2019 i 2020 rokiem?”

Polityka wysokoemisyjna wyraźnie wskazuje, że w przypadku sektora wydobywczego węgla kamiennego i brunatnego obowiązuje zasada braku nowych zaangażowań, jednocześnie istniejący portfel ulega redukcji zgodnie z ustalonymi harmonogramami obowiązującymi w zawartych umowach finansowania. W przypadku branż powiązanych z górnictwem każdorazowo badany jest model biznesowy klienta i nie są akceptowane działalności, gdzie wpływ tej branży jest istotny w skali całego przedsiębiorstwa i ma wpływ na generowane wyniki finansowe. Zatem polityka poprzez wyżej zdefiniowaną treść prowadzi do bezwzględnej redukcji kwot zaangażowania w ten sektor. W 2020 r. łączne finansowanie dla sektora wysokoemisyjnego spadło o 475 mln złotych.

„3) W zeszłym roku zadałem zarządowi PKO BP pytanie o to czy zarząd banku PKO BP przeprowadzał klimatyczny stress testy portfela kredytowego i portfela inwestycyjnego banku w 2019 roku, a jeżeli tak to jaka była procentowa ekspozycja banku na ryzyko gwałtownego przewartościowania aktywów spółek wysokoemisyjnych w portfelu kredytowym banku PKO BP oraz w portfelu inwestycyjnym? Zarząd odpowiedział, że PKO BP jest w trakcie przygotowywania się do pomiaru emisyjności portfela kredytowego oraz inwestycyjnego banku. Jakie postępy poczyniono w 2020 roku? Czy PKO BP przeprowadził stress test portfela kredytowego banku w 2020 roku? Jaki są najważniejsze wnioski dla akcjonariuszy z tego stress testu? Czy wykonano klimatyczny stress test portfela inwestycyjnego PKO BP? Jaki był udział spółek wysokoemisyjnych w portfelu w portfelu inwestycyjnym PKO BP na koniec 2020 roku?”

Bank z uwagą śledzi prace Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego dotyczące mapowania ryzyka klimatycznego i programy pilotażowe przeprowadzane na próbie banków europejskich (wyniki opublikowano w maju 2021 roku). W podobny sposób Bank ocenia ekspozycje swojego portfela na sektory charakteryzujące się wysokim ryzykiem transformacji. W 2020 roku przeprowadzono pogłębione analizy portfela produktowego i ekspozycji na sektory wysokoemisyjne uwzględniając kredyty i dłużne papiery wartościowe oraz ekwiwalent bilansowy limitów skarbowych. Udział zaangażowania w sektory energii wysokoemisyjnej spadł od 0,7% sumy bilansowej w 2019 roku do 0,5% w 2020 roku. Bank wprowadził elementy oceny ryzyka ESG do procesu kredytowego dla klientów korporacyjnych oraz podjął próbę identyfikacji głównych czynników ryzyka dla Banku związanych ze zmianami klimatu. W kolejnym kroku zidentyfikował kanały transmisji ryzyka klimatycznych na ryzyka tradycyjne, którymi Bank już zarządza. Następnie ocenił w przypadku których sektorów gospodarki ryzyka klimatyczne mogą być największe. Wnioski z tych analiz posłużą do wypracowania systemu zarządzania ryzykiem klimatycznym w Banku.

„4) O ile zmniejszyły się emisje finansowane banku PKO BP w 2020 roku w porównaniu do emisji finansowanych banku w 2019 roku? Od kiedy bank będzie raportował co roku emisyjność swojego portfela kredytowego oraz swojego portfela inwestycyjnego oraz różnicę w porównaniu z poprzednim rokiem by umożliwić akcjonariuszom banku ocenę postępów w osiągnięciu neutralności klimatycznej emisji finansowanych banku do 2050 roku?”

Bank rozpoczął raportowanie swoich emisji gazów cieplarnianych w zakresie 1 i 2 za 2019 rok i w raporcie za 2020 rok udoskonalił metodologię oraz rozszerzył pomiar o wartość krajowych podróży służbowych z zakresu 3. Bank planuje systematyczne poszerzanie zakresu liczonych emisji gazów cieplarnianych, w tym również o emisje swojego portfela kredytowego i inwestycyjnego. Dynamika tego procesu zależy przede wszystkim od dostępności danych o emisjach klientów Banku. Na razie emisje raportują tylko wybrane spółki, a wymóg raportowania niefinansowego zawiera jedynie rekomendacje (w formie wytycznych), a nie obowiązek ujawniania wartości emisji. Przygotowywana rewizja dyrektywy niefinansowej (CSRD) wraz z zapowiedzią wprowadzenia europejskiego standardu raportowania z pewnością przyspieszą ten proces.

„5) W jakim stopniu polityka finansowania sektora energii wysokoemisyjnej ma zastosowanie do działalności inwestycyjnej banku? Czy bank zamierza zawęzić możliwości inwestowania środków własnych banku w obligacje korporacyjne oraz inne papiery wartościowe w zależności od emisyjności ich emitentów?”

Przyjęta polityka wobec branż wysokoemisyjnych dotyczy każdego rodzaju finansowania udzielanego dla podmiotów z tych branż. Obejmuje zarówno kredyty, jak i obligacje nabywane przez bank. Bank nie posiada ekspozycji kapitałowej na podmioty z branż wysokoemisyjnych.

„6) Żadna polityka PKO BP nie wyklucza możliwości udzielania kredytów ani zakupu akcji lub obligacji korporacyjnych spółek, których strategia nie jest zgodna z międzynarodowym porozumieniem klimatycznym wynegocjowanym w Paryżu oraz ratyfikowanym przez Unię Europejską i Polskę. Czy PKO BP ma zamiar wprowadzić takie kryteria, a jeżeli tak to do kiedy?”

Porozumienie Paryskie z roku 2015, było pierwszym w historii uniwersalnym, prawnie wiążącym porozumieniem w dziedzinie klimatu i stanowiło trzon do dalszych regulacji związanych z klimatem i ochroną środowiska. Bank poprzez realizację przyjętych zasad w Polityce finansowania branż wysokoemisyjnych przyczynia się do ich realizacji, a jednocześnie wspiera projekty pro-środowiskowe. Ważnym elementem polityki jest również wspieranie klientów angażujących się w transformację energetyczną, aby mogli poprawić swoją efektywność energetyczną oraz zmienić miks energetyczny (finansowanie projektów „zielonych” - farmy wiatrowe, fotowoltaika), czy wdrożyć rozwiązania niskoemisyjne i energooszczędne.

„7) W szczególności spółkami, które powinny być od zaraz wykluczone z możliwości finansowania są spółki, które planują budowę nowych kopalni lub elektrowni węglowych. W związku z tym kiedy PKO BP ogłosi politykę, która zakazuje pożyczek korporacyjnych na cele ogólne oraz świadczenia wszelkich innych nieobowiązkowych usług finansowych dla firm, które mają w swoich strategiach plany budowy nowych kopalni lub elektrowni węgla kamiennego lub brunatnego?”

Polityka wobec branż wysokoemisyjnych mówi o niefinansowaniu sektora wydobywczego węgla kamiennego i brunatnego - obowiązuje zasada braku nowych zaangażowań, dotyczy to również finansowań na cele ogólnokorporacyjne. Jedyną możliwością finansowania takiego klienta to finansowanie celu zielonego, który przyczyni się do transformacji energetycznej, zmiany miksu energetycznego, czy energooszczędnych i niskoemisyjnych rozwiązań.

„8) Najnowszy raport Międzynarodowej Agencji Energetycznej „Net Zero by 2050” wyraźnie pokazuje, że żeby ograniczyć wzrost średniej temperatury Ziemi do nie więcej niż 1,5 stopnia Celsjusza konieczne jest nie tylko wyeliminowanie energetyki opartej na węglu w krajach OECD do 2030 roku, a globalnie do 2040 roku, ale też zakończenie inwestycji w nowe złoża ropy i gazu do końca 2021 roku. Jak szybko PKO BP zamierza zaktualizować swoją politykę określając warunki kredytowania oraz inwestycje w spółki z sektorów wydobywania, transportu oraz przetwarzania ropy i gazu, aby ograniczyć ryzyko powstawania aktywów osieroconych oraz zmniejszać ryzyko wynikające z nieuporządkowanej transformacji dla klientów banku oraz samego banku?”

Bank z dużą ostrożnością podchodzi do finansowania działalności związanych z ropą naftową oraz gazem. Należy podkreślić, że gaz jest paliwem niezbędnym w transformacji energetycznej, paliwem przejściowym, który jednocześnie odgrywa ważną rolę w równoważeniu produkcji energii z niestabilnych źródeł odnawialnych. Komisja Europejska nie wypowiedziała się jeszcze jednoznacznie co do roli gazu w transformacji energetycznej (Taksonomia).

„9) Postanowienia wiceprezes TSUE z 21.05.2021 o zastosowaniu środków tymczasowych, zobowiązujące rząd Polski do wstrzymania wydobywania w odkrywcę węgla brunatnego Turów, należącej do Polskiej Grupy Energetycznej, do czasu wyroku końcowego jasno ilustruje ryzyko nieuwzględniania lub niedoszacowania ryzyk środowiskowych przez klientów korporacyjnych z branży wysokoemisyjnej. Jaki klauzule umożliwiające żądanie wcześniejszej spłaty kredyty stosuje PKO BP podczas zawierania umów kredytowych ze spółkami z branż szczególnie narażonych na ryzyka środowiskowe oraz klimatyczne? Czy umożliwiają one skorzystanie z nich w momencie, gdy firmy przestają się stosować do wyroków sądów krajowych lub międzynarodowych?”

Zgodnie z zasadami Polityki wobec branż wysokoemisyjnych Bank nie jest zainteresowany finansowaniem branż wysokoemisyjnych, dlatego nie istnieją odrębne zapisy umowne dla takich kredytobiorców.